NOOMERAI SEN 10 MYNGE.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongol ҮНЭН

BK(b) Paartiiin Buriaad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei yderbyriiin gazeed

№ 136 (2470)
1938 onoi
IJYYNIIIN
15
SREDAA
15-dxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNӨӨDEREI NOOMERTO:

EXIN NIUUR

Ybehe xuriaalgada erximeer beledxexe.

Deputaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudai өөhediingөө hungagşadai uulzalga.

Avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyyd.

XOJORDOXI NIUUR

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaaz.

Soveed sojuuz dotor. Xiliin saana.

Hungaltiiji yiledberiiin şine ilaltaar ugtaxa.

BMASSR-ei 15 zilei oido beledxel.

YBEHE XURIAALGADA ERXIMEER BELEDXEXE

Socialiis malazaliiji urguulxa, ysxexe xeregte bexi kormoyoi baaza baiguulga şuxala xereglegdene. Tiimehee ybehe xuriaalgiiji sag bolzor soonь, ocroo xurada oruulangyi, nereşji ybehe geengyi xuriaaxa abadal xadaa tuilai jixe udxasanartai. Ybehe xuriaalga xadaa, ton xariuusalgatai, azaxuin ba politiiçeske udxatai kampaani myn. Egeel ene yjede, ybehe xuriaalgada beledxelei xydelmeri şiidxegden dyyrgegdexe johotoi.

BMASSR-ei Arkomsoveedei batalhan plaanai johoor, ene zilde manai respyyblikiin kolxoozuud bolbol 870922 toonno, kolxoozniguud—301741 toonno, ymsiin azaltan—22750 toonno xamta 1195413 toonno ybehe xuriaaxa ba 45 mingan toonno siloos daraxa. Gadana, aavgustiin negen xyrter, 27 mingan toonno ertiin siloos xexe.

Malda erxim tezeel elbeg jixeer beledxexe tuxai praviitelьstviin tabihan plaan xadaa, eneeniiji gyisedxexin tyleө byxii xyse ba şadabariaa tabixiiji manai kolxoozniguud, malazal deere xydemerilegşediiji ujalgalna.

Ybehe xuriaalgiin kampaaniiji erxim şanartaigaar ba bogonixon bolzor soo dyyrgexiin tulada, jyyn xeregteib gexede: kolxoozniguudai xysende ton zyөөr zoxilduulhan xydelmeriiin noormo, tedeenei baixa kylьtyyrne staan, agitacioonno oloniitiin xydelmeri; syleөtei sagaa kylьtyyrneer yngergexiin tulada, gazeeed, zurnaal ba uran zoxioolnuud ba bişeş şuxala zyilnyydeer kolxoozniguudiiji byrin xangaxa şuxala.

Kolxooz byriiin pravleeninyyd xadaa, yderei noormo, xuriaalgiin xydelmeride xedii xyn, jamar maşiinanuud ba morid jabaxab, jamar brigaada ali uçaastogta xydelmerilxeb, kolxoozniguudta kylьtyyrne ysloovi baiguulxiin tulada, jyyn xeregteib,—ede byxiiji xaraadaa abza, ybehe xuriaalgiin plaaniiji ene darui todorxoigoor zoxiooxo, xereglegdexe zyilnyydiiji byrin beledxexe johotoi.

Tiigeed, kolxoozoi pravleeni bolbol zoxioohon plaantajaa byxii kolxoozniguudaa, brigadirnuudaa hainaar tanilsuulxa, ybehe xuriaalgada xereglegdexe zer zebsegyydiiji, unaaji ba maşiinanuudiiji kolxoozniguudtaa, brigaadanuudtaa өөhedeinь xariuusalga doro tu şaaxa ujalgatai.

Myn, sabşalangai gazarai urgasiiji deeşelyylxe jabadalda, tereeniiji uhalalga ba namag sabşalangiiji xataaxiin tyleө xemzeenyydiiji jabuulalga ton jixe udxaşanartai. Iimehee sabşalangai gazar deerexi byxii uhalalgiin sisteemenyydiiji byrin xereglexe ba namag gazar deere kanaabuudiiji maltaxa, gol uhiijiinь zalaxa xeregtei.

Yiledberiiin ynder pokazaatelь tuilaxa jabadaliiji xangadag, socialiis myriisөөji oloniite kolxoozniguudai dunda yrgeөөr delgeryylxe; kolxoozuud, MTS-nuud ba aimaguud xadaa, bygedeeree myriisөөde xabaadalsaxa uşartai.

Gadana, ymsiin azaltanai seektor xadaa, myn le jixeşeg ybehe xuriaaxa baina. Niutagdaxi partiiina, komsomoolьsko ba soveed organizaacanuud bolbol tedeenei dunda oloniitiin agitacioonno xydelmeriiiji yrgeөөr jabuulxa johotoi.

Yngeregşe zilde, manai respyyblikiin aimaguudai (Selenge, Zakaamin ba Zede) zarim kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgiiji ton muugaar yngergehen ba xydөө azaxuin arteeliiin stalinska ustaaviiji bydyyligeer xazagairuulza, sabşalangaigaa gazariiji xudaldahan ba xaxadaar ygeheneigөө esestе, malai tezeeleer jixeşeg dutahan baina.

Aimaguudai partiiina, soveed ba gazarai oorganuud bolbol urda zilde uşarhan dutagdalnuudiiji yroog bolgozo, ene zilei ybehe xuriaalgiin xydelmeriiiji ton bogonixon bolzorto, erxim hain şanartaigaar dyyrgeze, maldaa bexe ba şimete tezeelei baaziiji baiguulxiin tyleө, byxii xysөө tabixa baina.

Mynөө, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedyydte hungaxa hunguuliiin kampaaniin yngergegdeze baihan ene yjede, oloniite kolxoozniguudai yiledberiiin ba politiiçeske aktiivnostь ugaa jixe. Ene aktiivnostiiji byrin xeregleze, tedeeniiji ybehe xuriaalgiin kampaani erximeer yngergexiin tyleө elsyylxe ba socialiis myriisөөde xanduulxa şuxala.

Ybehe xuriaalgiin exilter ysөөxen tooto ydernyyd yleө Eneexen ylehen, ysөөxen ydernyydiiji ton effektiivneer xereglexe, xuriaalgada jabaxa maşiinanuudiiji oiriin ydernyydte remoontolozo dyyrgexe ba unaagaa amaruulxa xeregtei.

Tiigeed, tus kampaanida erxim beledxelteigeer orozo, ybehiiji gutaangyi, xagdaruulangyi, ton şimetei deereni xuriaaza abxa jabadal jixe şuxala baina.

Deputaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudai өөhediingөө hungagşadtai uulzalga

Şmiidtske № 7 hunguuliiin uçaastogoi hungagşadai suglaan

B. M. Gyrenei oros draamiin teaatr soo, Ulaan-Yde goorodoi № 7 hunguuliiin uçaastogoi hungagşad—byxii xydelmerişed ba albaxaagşadai, 500 xynei xabaadalgatai, suglaan byrideze, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta kandidaad nyxer Geoorgi Aleksaandroviç Kreslaavskitai hungagşadai uulzalga bolbo.

Exilelgiin yge tobşoxonoor xelegdehenei hyyleer, hungagşadai suglaan neegdeze, nyxer Kreslaavskida yge ygtebe.

Nyxer Kreslaavskiiin ygehөө

Nyxedyyd! Oktiaabriiin aguu jixe socialiis revoliyyce bolbol azalşan aradta erxe sylee, zol toi zargaltai azabaidaliiji olgohon baina. Manai orondo azalşad bolbol ton xyndetei ba aldartai.

Oktiaabriiin revoliyyce xadaa, erxe sylee ba zol zargal olgohonhoo gadana, myn byrzyaaziin xeden zuun zilei burtag muuxai arxiiviiji uudalan gargaza, xamag azalşadta xaruulaa.

Kapitaliis oronuudai azalşadai azabaidal xadaa, bolşogyi xynde xyşer. Teed, xaanta zasagai baixa yjede, xydelmerişen ba tariaşan bolbol Rossiiidoşji iimel baidaltai baigaa. Tere yjede xydelmerişed xadaa, maltai adali sentei baihan jym.

„Xydelmerişen xadaa nege byylke xuluugaahaa tyrmede oroxo, xarin kapitaliistnuud tymer zam xuluugaahaa miniistrnyyd bolxo"—geze Ameerikiin xydelmerişed xelsedeg. Eneen deerehee xaraxada, kapitaliis oronuuddaxi xydelmerişed ba tariaşadai azabaidal eli bolno.

Manai oronoi azalşadta byxii erxenyyd byrin olgogdozo, Staalinska Konstituucaar batadxagdaa: xydelmeri xexe, amarxa ba hurxa erxenyyd ygtenxei. Tus Kontituuciin yndehөөr, manai araduud xadaa, SSSR-ei Verxoovno Soveediiji hungahan baina.

Mynөө yjede, sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyyd bolbol өөhediingөө Verxoovno Soveedyydei hungaltada beledxeze baina.

Namaiji BMASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta kandidaad bolgon, taanar debzyylhen bainat. Ene xadaa, gansaş aldar ba solo bişe, xarin ton jixe ujalga myn.

* * *

Tiigeed, nyxer Kreslaavskiiin өөriingөө biograafi xelehenei hyyleer, nyxed Çeerniix, Astaafьjev ba Manguutov ba bişed yge xelehen baina.

Nyxer Koononovaagai ygehөө

Nyxedyyd! Bidener xadaa, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta өөhediingөө debzyylhen kandidaadtaigaa uulzaxaa, ende suglarhan bainabdi.

Mynөө, manai debzyylhen kandidaad nyxer Kreslaavski yge xeleed baina. Nyxer Kreslaavski bolbol bolьşeviigyydei paartiaar xymyyzyylegdehen, Leenin—Staalinai paartiiin xeregte, araduudai xeregte esestee xyrter bejee ygenxei, socialiis exe oronoi ynen xybyyn myn.

Ijyyniiin 26-da, bidener bygedeeree hunguuliiin yyrnenyydte jireze, kommuniistnar ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduudai tyleө goolosuudaa ygexebdi.

Bidener bolbol ugaa jixe bajartainuud bainabdi. Jyyb gexede, byxii delxein araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalin ba tereenei ynen soraatnig, soveed praviitelьstviin tolgoi nyxer Moolotov xojor BMASSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta ballotiirovaalagdaxa zybşөөlnyydee ygehen baina.

Kapitaliis xyrieelelge tuxai martaza bolxogyi gehen, nyxer Staalinai zaabariiji bidener xezee byxende hanaza, dariaa xuuraigaar bailgaxabdi. Paarti ba praviitelьstviin tyryyşiin uriaagaar socialiis oronoo xamagaalxaar xezeede belen baixa johotoibdi.

Kommuniis paarti ba tereenei Staalinska CK mandag!

Byxii delxein azalşadai inag voozdь nyxer Staalin ba soveed praviitelьstviin tolgoi nyxer Moolotov mandag!

Xiaagtiin hunguuliiin ookrugto

Xiaagtiin hunguuliiin ookrugto RSFSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta kandidaad bolgon debzyylegdehen, nyxer Dulgarzab Balьziijevna Erdeneejeva bolbol hajaxan, hungagşadtajaa uulzaxa geze, Selengiin aimag jirebe.

Nyxer Erdeneejeva ba tereenei kandidatuuriiji RSFSR-ei Verxoovno Soveedte debzyylhen, Staalinai neremzete kolxoozoi kolxoozniguudai uulzalgiin miiting, tus kolxooz deere ene onoi ijyyniiin 4-de bolzo yngerhen baina. Miiting deere ton olon zon suglarba. Haixan, namilzama ulaan tuguudaar şimegdehen tribyyniiji toiron, Staalinai neremzete kolxoozoi kolxoozniguud, Zagastain dunda hurguuliiin huragşad ba hurgagşad, xydelmerişed ba albaxaagşad xamta 350 garan hungagşad suglarba.

Ydeşiin 9 çaasta, ha ja byrenxii bolzo zaxalaad baixada, Staalinai neremzete kolxoozoi dergedexi partiiina komiteedei sekretaarь nyxer Daşepiilov gegşe uulzalgada zoriuulagdahan miitingiiji neeze, exilelgiin ygenyydiiji xeleheneinь hyyleer, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei deputaaduudta kandidaad nyxer Erdeneejevaada yge ygebe.

Nyxer Erdeneejevaagai yge xelehenei hyyleer, olon tooto hungagşad yge xeleze, ijyyniiin 26-da — hungaltiin yderte, soveed oronoi ynen basagan nyxer Erdeneejevaada goolosuudaa ygexe baihanaa medyylbed.

Tus miiting hyni oroi boltor yrgelzeleө.

* * *

Myn, uulzalgiin miitingnyyd Selengiin aimagai „Ulaan Orongo" ba „Bolьşeviig" kolxoozuudta, Selengiin aimceentrte bolhon baina. Ede miitingnyyd deere azalşad xadaa, өөriingөө kandidaadiiji ton jixeer halşaan demzeze, hungaltiin yder—ijyyniiin 26-da nyxer Erdeneejevaagai tyleө goolosuudaa ygexe gehen rezoliyycenyydiiji negen hanalaar batalan abhan baina.

D. Lubsanai.

Hungagşadai spiisegiiji şalgaxa jabadal muu

Ulaan-Yde goorodoi №4 hunguuliiin uçaastogta minga garan hungagşadai spiiseg baixa jym. Teed, miil 167 hungagşadainь spiiseg şalgagdahan baina. Ene xydelmeride agitaatornuud ba hunguuliiin komiissiin geşyydiinь xadaa өөhediingөө uçaastogai hungagşadiiji spiiseg şalgaxa jabadalda xabaaduuixa tuxai jamarş xydelmeri jabuulaagyi baina.

Myn Ulaan-Ydiin №3 hunguuliiin uçaastog 1615 hungagşadtai aad, araixan 200 şaxuu xynei spiisegyydiiji şalgahan baina. Tereennee gadana, ede uçaastoguudta hunguuliiin yyrnenyydiiji zoxiooxo, şimeglexe ba hunguuliiin bairiiji tyxiөөrexe jabadal xegdeegyi baina. Şaltagaaniinь xadaa, №3 hunguuliiin uçaastog bolbol №1 hurguuliiin huragşadai ispetaani bolzo dyyrhenei udaa, bairiinь syyleө bolhonoi hyylde tyxiөөrelgejee xexebdi,—geed huuza baixa jym.

N. C.

Germaanska faşiistnuud seregei tyxiөөrelge xeze baina

Pariiz, 10. (TASS). „Deiçe informacioonno" biylletieenei medeesehenei johoor, aavstriçexoslovaacka xile deegyyr, langajaa Bratislaaviin taiada, germaanska faşiistnuud bolbol seregei tyxiөөrelge galzuugaar xeze baina. Babaari, Sak-Sooni, Germaanska Sileezi ba Aavstriiin byxii garnizoonuud deere soldaaduud ba oficeernyydiiji amaraitada tabilga zogsoogdonxoi. 26 haa 30 nahan xyrterxi nahanai rezerviistnyyd germaanska aarmida tatagdaa.

Çexoslovaakiiin xilehee gaduur, Germaaniiin byxii xubinuudta seregei beledxel jixe şamduugaar xegdeze baina.

Byxii tezeeleigee 50 proc. dooşo bişiiji aarmiiiji xangaxa ypravleenide xudaldaxa geze, byxii tariaşanda zaxiragdaa.

Pevee kiin zonoi erelxeg jabuulga

Moskvaa, 9. (TASS). Xoitodalain zamuudai glaavna ypravleenide abtahan, raadioograamma bolbol Çykootsko ookrugoi negen pyynkt bolxo Peveekiin zonoi erelxeg jabuulga tuxai xelene.

Poliaarna aviaaciin xojormoortoi „SSSR—N 174" samolood bolbol tende hunguuliiin materiaalnuudiiji abaaşaad baitaraa, xysete halxinda dairagdahan baina. Samolioodiiji makorьhaanь multalan muxariuulaa. Peveekiin zon bolbol tere ajuulta xara halxin sooguur gyilden jireze, samolioodoi gemtexee baihiinь bariza abaa.

Samolioodoi şassiihaa bulad genzeer xolbogdohon, „ÇTZ" traaktor samolioodoo diileegyi. Samoliood halxinda jixe yleegden muxariza jabataraa, traaktor ba maşiina bariza baihan xynyydiiji yrgeөd xiide garahan baina.

Ene xysete halxintai 7 çaas soo temeseed. Ene sagai torşo soo samoliood bolbol tyryyşiingөө baihan gazarhaa 500 meetr xolo abaaşagdaa. Peveekiin zonuud bolbol samolioodoi zyyn dalida xojordoxi traaktoriiji ba baruun dalidanь keresiintai 10 booçka şagtagalaza, tere samolioodoo araixan geze bailgaa. Tiigeed, byxe kanaadaar xolbozo, mylihenhөө şagtagalaa.

Katastroof tiigeze zailuulagdahan baina.

I. FEOODOROV.

AVTONOOMNO RESPYYBLIKENYYDEI VERXOOVNO SOVEEDYYD

Ijyyniiin 26-nai yder, avtonoomno respyyblikenyydei alinaiş haa teritoori deere baigaa, hungagşad byxen bolbol hunguuliiin uçaastogai komiissanuudhaa xojor biylletieen abxa baina: negeniinь—Sojuuzna respyyblikiin Verxoovno Soveedte hungaxiin tula. nygeedenь—tere tusxaita avtonoomno respyyblikiin Verxoovno Soveedte hungaxiin tula.

Manai Exe oron—olonacionaalьna gyren. Eneenei teritoori deere, 60 şaxuu naacanuud, nacionaalьna gryyppenyyd ba arad zon baidag. Yşөө xaanta zasagai baixa yjede, nacionaalьna asuudaliiji şiidxexe bolьşeviig programma zoxiooxo zuuraa, nyxer Staalin iigeze bişehen baina: „. . .Naaca bolbol өөriingөө duraar baiguulagdaza bolxo. Naaca bolbol avtonoomiiin yndehen deere, өөriingөө baidaliiji baiguulxa erxetei. Naaca bolbol ondoo naacanuudtai federatiivna xarilsaanda oroxo erxetei".

Aguu jixe Oktiaabriiin Socialiis revoliyyce bolbol araduudai tyrme baihan xaanta johiiji butasoxizo, urdanь darlagdaza baihan byxii nacionaalь nostinuudiiji sylөөlhen ba tedenei xygzeltede yrgen gegşiin taliiji neehen baina. Urdanь daralagdahan naacanuud ba nacionaalьnostinuud bolbol Aguu jixe oros aradai axadyygiin tuhalamza doro, yje sagaigaa xozomdol geegdeleigee genziiji xajahan ba azaxuin, kylьtyyrne xygzeltiin zamaar uragşaa dabxiza jabana.

Xydelmerişen angiiin diktatuura bolbol SSSR-ei byxii araduudiiji gyrenei tvoorçestviin yrgen zam deere gargaa. SSSR-ei byxii araduudai azalşan oloniitede duralagdaza, soveed gyrenei baiguulalgiiji(gosydaarstvennostiiiji) baiguulhan jabadal bolbol manai paartiiin leeninske—staalinska poliitikiin aguu jixe ilaltanuudai negen myn. Xeden araduud bolbol Sojuuzna respyyblikenyydiiji baiguulaa. Busad araduud bolbol avtonoomno respyyblikenyyd bolon, өөriingөө gyrenei baiguulalgiiji baiguulaa. Ene xadaa—Sojuuzna respyyblikenyydei sostaavta bagtan orodog respyyblikenyyd myn.

RSFSR-ei sostaavta 17 Avtonoomno Soveed Socialiis Respyyblikenyyd orodog: Tataarska, Başkiirska, Dagestaanska, Buriaad-Mongol, Kabardiina-Balkaarska, Kalmiicka, Kareelьska, Komiii, Kriimske, Mariiska, Mordoovsko, Neemcev-Povoolzo, Seebero-Osetiinske, Ydmyyrtske, Çeçeene-Ingyşske, Çyvaaşska, Jakuutska. Ukrainiin SSR-ei sostaavta gansal Moldaavska ASSR orodog. Azerbedzaanska SSR-ei sostaavta xojor avtonoomno respyyblikenyyd orodog: Avxaazska ba Adzaarska. Yzbeegei SSR-ei sostaavta Kara Kalpaakska ASSR orodog. Iigeze, byxii SSSR dotor, 22 Avtonoomno Soveed Socialiis Respyyblikenyyd orono.

Avtonoomno respyyblikenyydei teritoori deere, SSSR-ei ba xabaata Sojuuzna respyyblikiin byxii zakoonuud xysetei baidag. Gexetei xamta, avtonoomno respyyblikenyyd bolbol tedeenei kompeteencede orodog, byxii asuudalnuudiiji өөhedөө şiidxedeg baina.

SSSR-ei Staalinska Konstituuciin 89-dxi statьjaa iigeze onosxono: „Avtnoomno respyyblikiin gyrenei zasagai deede oorgan xadaa, ASSR-ei Verxoovno Soveed bolno".

ASSR-ei Verxoovno Soveed bolbol SSSR-ei ba Sojuuzna respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydtei adali, delxei deere ton demokratiiçeske—bygedeniitiin, sexe, tegşe hunguuliiin erxiin yndehe huuri deere, 4 zilei bolzoroor hungagdadag baina. Tyleөlelgiin noormo bolbol tus respyyblikiingee onso tusxai baidaliiji xaraadaa abalsaza ba Sojuuzna respyyblikiin Konstituucatai ba SSSR-ei Konstituucatai xysed zoxilduulan zoxioogdohon, avtonoomno respyyblikiin Konstituucaar baiguulagdana.

ASSR-ei Verxoovno Soveed bolbol avtonoomno respyyblikiin zakoonodaatelьna oorgan myn. Ene Verxoovno Soveed bolbol Avtonoovmno Respyyblikiin Aradai Komisaarnarai Soveediiji baiguulna. Verxoovno Soveed bolbol Avtonoomno Respyyblikiin Konstituuciiji abadag, terenь Sojuuzna Respyyblikiin Verxoovno Soveedeer batalagdadag baina.

Avtonoomno respyyblikenyydei gyrenei zasagai deede oorganuud bolbol azalşanai tuhada jixe tvoorçeske xydelmeri xexe yrgen erxe baidaltai baina. Gyrenei zasagai deede oorganuud bolbol gyrenei zasagai niutagai oorganuud xadaa, xyn zondoo dytexen baixiinь tula, tedeenei byxii xeregseliiji hain xargalzaxiinь tulada, hanaagaa tabiza, zasagai ede oorganuudiiji ytelberilexe johotoi. Gyrenei zasagai deede oorganuud

(Tygesxelenь 2 dxi niuurta)

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei

YKAAZ

Uranzoxioolşo K. A. Treniooviiji Azalai Ulaan Tugai oordenoor şagnaxa tuxai

Literatuurna azaljabuulgiinь dyşenzil gyisehentei xamta, nyxer **Konstantiin Andreejeviç Treniooviiji**,—Soveed dramatyyrgiin xygzeltede erxim gabijaa gargahanainь tylee,—Azalai Ulaan Tugai oordenoor şagnaxa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe
M. Kaliinin.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь
A. Goorkin.

Moskvaa, Kreemlь.
1938 onoi ijyyniiin 10.

Oros alfaviidaar

Moldaavska ASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed bolbol moldaavska bişegei xeliiji latiin alfaviidhaa oros alfaviidta oruulxa tuxai togtool gargaba. Moldaavska xelen bolbol oilgogdosogyi rymiinske ygenyyd ba teerminyydhee seberlegdexe baina.

Moldaaviin gyrenei xeblel bolbol şine alfaviid deere yçeebnigyydiiji gargaza exilee. Oblastnoi gazeedyyd — „Moldaava socialiista“ ba „Komsomoolec Moldaava“ oros şriifteer gargagdadag boloo. (TASS).

SOVEED SOJUUZ DOTOR

● Gadaada xudaldaanai Arkomaadai Byxesojuuzna negedel—„Raaznoiimport“ bolbol mai hariin torşo soo, xiliin saanahaa olon janziin tovaar xudaldaza abaa. Leeningraadska poortdo zoltoi ba Sloomovo erjehee (Aafrika) 1675 toonno kakao boboov, Golaandska Iindihee—125 toonno koofe, Ispaanihaa—87.500 xairsag limoon jiree. Aangli ba Gollaandihaa 1.300 toonno Ceiloonsko ba indiiske sai asaragdaa. Deede şanartai miile gargaxiin tuiada, 500 toonno kooksovo tohon Ceiloon aralhaa asaragdaa. Tereenhee gadana, Liitve ba Laatvida 13.622 tolgoi gaxainuud xudaldaza abtaa. („Izveesti“).

● Ene onoi janvaariiin negende Viniicke oblastiiin kolxoozuudai tekyyşe sçoodto 13 millioon tyxerig toologdozo baihan baina. Dyrbe hariin torşo soo, ene myngen 24.5 millioon xyrter jixe boloo. Pograniiçna Jampoolьsko raioonoi kolxoozuud ene dyrben hariin torşo soo gyrenei baankada 3,5 milioon tyxerig oruulaa.

XILIIN SAANA

Faşiis samolioodoi boombodolgo

Pariiz, 10. (TASS). Espaanь ageenstviin medeesehenei johoor, ygleegyyr ertexen miateeznigyydei nege samooliood Gaandi poortiiji (Valeensihaa urduur) boombodoo. Ene poortiin jixenxi barilganuudanь angliiska kampaanida xabaatai. Glaavna dookonuudanь butasoxiuulaa. Fryykt aşaad baihan, angliiiska syydne ten xaxaraad, uhanda şingee.

Klaipedske giitlerovtonoi eriltenyyd

Kaynaas, 11. (TASS). Oficiooz „fijetyyvos aidsu bolbol Çexoslovaackiin udaa, eelzeete xaşalta Liivtvede tudaxa baihan tuxai, poolьsko xeblelde garhan medeeselnyydiiji damzuulna. Gazeed bolbol Klaipedske xizaarhaa litoovsko seregyyd ba poliicanuudiiji gargaza abaaşaxa tuxai, yge ba suglaanai xysed sylee (germaanska faşiizmiin tuhada agitaaciiji haadgyi jabuulxa erxe) giitlerovtondo olgoxo tuxai eriltenyydiiji klaipedske giitlerovton litoovsko praviitelьstvodo bariuulaa geze medeesene.

Japoonsko agressoorto saankca xereglexe tuxai erilte

Loondon, 12. (TASS). „Observeerei“ medeesehenei johoor, hyylei xojor nedeeliiin torşo soo japoonsko samoliooduudai kantooniiji boombodohonoi rezylьtaadta, 15-20 mingan xyn aluulhan ba şarxatahan baina.

„Japoonsko boombodolgo bolbol xitad aradai esergyyselgiiji ebdeegyi, xarin japoonsko şunaxainarta tereenei duragyilgiiji xursadxahan baina“ geze, gyaandyn proviinciin tolgoi Y De-çeen medyylbe.

Xeden olon gonkoongsko organizaacanuud bolbol, Liige naaciin generaalьna sekretaarьta bişegyydeer xandaxa zuuraa, xitad terjeleeşedte medeciinske ba myngen tuhalamza yzyylxiiji uriaalan, byxii xyn tyreltende xandaxiiji erine. Ene bişeg bolbol japoonsko agressoorto saankca xereglexiin tuxai eriltenyydiiji xene.

Angiiiicka praviitelьstviin erilte

Loondon, 13. (TASS). „Deili yoorkerei“ praazska korrespondeentiin medeeselei johoor, pograniiçno raioonuudhaa çexoslovaacka seregyydiiji busaaxiin eriltenyydiiji Çexoslovaadska praviitelьstvodo xebe.

ZURAG DEERE: USSR-ei praviitelьstviin baişan. Kiijevte Kiirovske yylicede baidag. (Sojuuzfoto)

Hungaltiiji yiledberiiin şine ilaltaar ugtaxa

RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedyydte hungaxa hungaltiin yderiiji, socialiis myriisee yrgeneer delgeryylen, yiledberiiin şine ilaltaar ugtaxiin tula, Ulaan-Ydiin PVZ-oi xydelmerişed ba alba xaagşadai, ijyyniiin 8-da bolhon, miiting bolbol jixexen deeşelelteigeer yngerhen baina. Ene miiting deere hungaltiin yder—ijyyniiin 26 xyrter, yiledberiiingee programmiiji uridşalan dyyrgexiin tylee, tus miiting deere xandalga gargaza, xydelmerişedenь eehedtee ujalganuudiiji abhan baina. Tiigeed, mynee yjede, tus zavoodoi byxii ceexenyydeerenь, sociiliis myriisee ton yrgeneer jabuulagdaza baina.

Gebeş, parovooz xabsaralgiin ceex bolbol enenei urdatee ton xangaltagyigeer xydelmerilededeg baigaa. Ene jabadal jyyn deerehee garaab gexede, xydelmeriiin emxidxeliiji hainaar tabiza şadaagyi, yiledberiiingee plaaniiji zybeer gargaza, terenei xydelmerişedtee xyrgeegyi baihan deereheenь bolhon baina. Tiigebeş, ene dutagdalnuudaa usadxaza, parovooz byteen gargaxa programmajaa dyyrgexiin tylee, mynee temeseze baina.

Ene ceexiin staxaanovtanai yysxeleer yiledberiiin zyblee yngergegdeze, brigaada, proliood ba smeene deegyyr, partiiina, profsojuuzna organizaacanuudhaa tusxaita xynyyd tabigdaza, bolxojoo baigaa hungaltiin yderei urda tee ijyynь hariingaa programmiiji dyyrgexehee gadana, mai harada dutuu xegdehen 4 parovooziiji byteen gargalsaxa geze zorilgo tabihan baina.

C.

Xydelmeridee oroodyi

Kalioonovsko selьsoveedei hunguuliiin №72 uçaastogai komiissiin tyryylegşe nyxer Tyngyysev (ediee xooloi arkomaad) bolbol myneeder eeriingee uçaastog deere oşozo xydelmeriee jabuulaagyi, negeşji daxin uçaastog deere oşoodyi, komiissiingaa geşyydtei ba tus uçaastogaigaa hungagşadtai tanilsaagyi baina.

Gadana, Ivolgiin hunguuliiin ookrugoi komiissiin tyryylegşiiji orologşo nyxer Gadaalin ba sekretaarь nyxer Mitryyjev gegşed myn ene mete, goorodhoo saaşa garaagyi hanaa amarxan bainad.

RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedyydte hungaxa yderei miil 10 garan xonogtoo orood baixadanь, uçaastog deeree negeş daxin oşoogyi, hungagşadtajaa tanilsaagyi, jamarşji beledxeltei baihiinь medeegyi aad, jirexe hungaltiiji amzaltatai yngergexebdi geze, ede nyxedei hanaa amarxan goorodtoo huudaganь gaixaltai baina.

Zigzed.

Xyygediiji kylьtyyrne amaraltaar xangaxa

Ulaan-Yde goorodoi jixenxi hurguulinuudta huralsalainь zil dyyreze, huragşad ba pioneernyyd zunaigaa amaraltada garza baina. Ene zunai yjede, goorodoi aradai gegeerelei tahag ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol xyygediiji kylьtyyrneer amaruulxiin tula, sportiivno naadanai ba bagaşuudai texniiçeske staancanuud g. m. zyilnyydiiji emxidxexe uşartai baina. Gebeş, bodoto deeree edenь xadaa xysedeer emxidxegdeze myneeş xyrter şadagdaagyi baixa jym Jyyb gexede, byxii goorod soo arai geze, bagaşuudai nege texniiçeske staanca bii baidag. Mixanai kombinaadta, PVZ, Şilei zavood g. m. gazarnuudta bagaşuudai kylьtyyrneer amarxa ysloovinuud dyyren baiguulagdaadyi.

Iime deerehee, deere dursagdagşa yiledberiiin gazarnuudaar xyygedei xysedeer amarxa byxii yslooviiji oiriin ydernyydte bii bolgoxo ton şuxala bolno.

Gom. BUDAAJEV.

ERXIM HURGUULI

Muxar-Şiberei aimagai, Sutain somonoi xysed bişe dunda hurguuli bolbol 1937—38 onoi huralsalai zilhee urda, xymyyzyylgiin xydelmeriiin talaar, aimag soogoo xozomdongi hurguulida toologdodog baina.

Teed, ene hurguuli xadaa 1937-38 onoi huralsalai zilei yjede jixexen amzaltanuudiiji tuilaa.

Ene hurguulihaa 10 huragşad byxii predmeedyydeeree „otliiçno“ gehen segneltetei dyyrgeze garaba. 56 huragşad Voroşiilovsko ba GSO, PVXO-goi noormonuudiiji ygeze, znaçkiistanar bolhon baina. Gadna, ene hurguulida duunai ba myyzekiin kryzooguud emxidxegdenxei. Tedeendenь 34 huragşad yrgelze xandadag baina.

Direektor Ajuuşiin ba kryzooguudiiji udaridagşad Baldaajev, Sardiimov gegşedei inisiatiivaar, BMASSR-ei 15 zilei oido zoriuulhan xydelmeriuyyd xegdeze baina. Zişeelxede, valeibooloi 3 komaanda emxidxegdenxei, myn xuuraar ba limbeer naadagşad ba duulagşadiiji beledxeze baina.

CEM. CEDENEI.

TYL ABALGA HAINAAR JABUULAGDANA

Zede. Burgaltain somonoi, Boroşiilovoi neremzete kolxooz bolbol ene zilde 89 tolgoi eberte malhaa tyl abxa baihanaa, mynee 60 tolgoi tugal negeş xorolto ygeigeer abaa. 40 unaga abxa baihanaa, mynee 36 unaga abaa. Myn 460 tolgoi eşege ba xuriga abxa baihanaa, 510 tolgoi abhan baina. Ene xadaa, kolxoozoi tyryylegşe Baatar Banzaragşiin, aduuşan Badmiin ba MTF-iin erxilegşe B. Banzaragşiin gegşedei socialiis mal azaldaa hainaar anxaralaa tabihan deerehee bolno.

Ene kolxooz bolbol mynee zilei xabarai tarilgiiji somon deeree tyryyn dyyrgehen ba byxii azalaigaa talaar, tyryy zergede jabana.

Tus kolxooz xadaa, azaxuin kampaaninuudiiji erxim hainaar jabuulhanaigaa tylee, somonoi damzuulgiin ulaan tugiiji abhan baina.

Bar-Żab.

BMASSR-ei 15 zilei oido beledxel

Muxar-Şiberei aimagta, BMASSR-ei 15 zilei oido beledxexe xydelmeri jabuulagdaza baina.

Hain yderiiji yngergexe komiissa emxidxegdeed, komiissiin geşyyd xydelmeriee xubaaza abhan baina. Komiissiin geşyyn nyx. Banzaragşeejev bolbol nacionaalьna barildaaji ba hur xarbaaji oin ydernyydte emxidxexe baina.

Enenhee gadana, fizkylьtyyrne noomernuud, 1000 ba 500 meetrte gyilgen, utiiji ba ynderiiji xarailgan, myn emegteişyydei voleibooloi 3 komaandanuud g. m. emxidxegdeed, mynee beledxelei xydelmeri jabuulagdaza baina.

CEM. CEDENEI.

„BAJAR“ GEZE PЬJEESE

Buriaad - Mongol gyrenei teaatr bolbol BMASSR-ei 15 zilei oin ydernyydte „Bajar“ geze, nyxed Cedenzaapov ba Şadaajevai zoxioohon, myzekaalьna - dramatiiçeske spektaakliiiji xaruulxaar beledxeze baina. Ene spektaakliiin gol syzeediinь xadaa, „Xulain mergen xurga nogoon dyyxei“ geze yliger deerehee abtaza zoxioogdohon baixa jym. Myn tereenhee gadana, „Oteello“ ba „Olonoi negen“ geze pЬjeesyydiiji xaruulxa baina.

BARILGIIN XYDELMERIIIJI TYRGEDXEXE

Ene zilei exilxehee xoişo, Smoolinsko ba Sverdloovsko yyliciin bulanda ba Smoolinsko 14-dexide, Burstroi treestiin liinieer xojor şine gernyyd barigdaza exilehen baina. Teed, ene gernyydei barilgiin xydelmeriiin jabasiiji xaraad yzexede, plaanai johoor ijyyniiin 25 xyrter dyyrgegdexe johotoi baigaad, mynee yjede xydelmerinь oroidooş xangaltagyigeer jabuulagdaza baina.

Xedii iime baibaş, Burstroitreest bolbol xydelmerişedee xysedeer gargaxa, tereşelen şuxala xereglegdexe barilgiin materiaalnuudiiji dutamaggyigeer beledxexe, tus gernyydei barilgiiji tyrgedxexe xeregte anxaralaa muusa tabina.

Mas.

75 proc, dyyrgegdee

Zediin aimagai, Deede-Toriiin somonoi Eengelьsei neremzete kolxooz bolbol 1938 onoi 1-dxi riaadai paar xaxalalgiiji amzaltataigaar dyyrgeze baina.

Mynee, 1-dxi riaadainь paar xaxalalga xadaa, 75 proc. dyyrgegdenxei. Şanaraigaa talaar hain.

Tus kolxoozoi tyryylegşe Bol[illegible] tarai, polivoi brigadiir Mynxiin Byybein gegşed xadaa paa[illegible] xaxalalgiiji amzaltataigaa[illegible] dyyrgexiin tylee nelieedxe[illegible] oroldolgo gargana.

G. Şagdarai

Bagaşuudai zunai amaralta

Riazaanь. Riazaanska ooblastiiin 46 raioonuudaar pioneernuudai 65 laagernuud emxidxegdene. Ene laagerta 10,500 bagaşuud xabaadalsaxa baina. Myn eneentei xamta 400 bagaşuud, bagaşuudai argalalgiin sanatoorinuudaar elьgeegdex[illegible] baina.

Laager deere xyygedii za[illegible] han xymyyzyylxiin tulada, 10[illegible] axalagşa pioneervozaatanuud[illegible] vraaçanuud ba medsestrinyydi[illegible] elьgeexenь.

Xargui zahabari xangaltagyi

Mynee yjede, Xiaagtinske şosseeine xargui bolbol muudaad baina. Ene xarguigaar avtomaşiinaar jabaxada berxetei bolhon baina.

Teed, ene xarguiji zahabarilaxa xydelmeri bolbol ton xangaltagyigeer jabuulagdaza baina. Xiaagtiin şosseene xarguin ypravleeni bolbol ene xydelmeriiji şangadxaxiin tylee ene gexe xemzeenyydiiji abnagyi. Iime deereheenь, zarim aimaguud bolbol ene xydelmeride xydelmerişediiji elьgeexe baigaad, oroidooş anxaralaa tabiaagyi bainad. Zişeelxede, Selengiin aimagai Żargalantiin somonoi, Kiirovoi neremzete kolxooz bolbol myneeş xyrter xydelmerişedee xysedeer elьgeegeegyi baixa jym. Tereşelen, bişe aimaguudai kolxoozuud ene xeregte anxaralaa muusa tabinad.

Żar.

Jamarş xemzee abaagyi

Zakaaminai aimagai xuzara somonoi „Burkabdivizioon“ kol[illegible] xoozoi malai feermiiji erxileg[illegible]şe Galdanai Oşor xadaa, 193[illegible] ondo 50 ynieed, 29 gyydii[illegible] oroondo oruulagdaa geze, a[illegible] magaigaa organizaacanuudt[illegible] medeesehen baigaa.

Teed, enenь mynee todo[illegible] xoilogdoxodoo, xudal bolhon[illegible] baina. 30 ynieedhee b[illegible] 12 gyydhee tyl abtahan [illegible] baina.

Uşaranь xadaa, erxileg[illegible] Galdanai gegşe, 1937 onoi ijy[illegible]nь hariin 20-do tomo yylte[illegible] buxiiji prodsnaab organiza[illegible] cada niuusaar xudaldahan ba[illegible] gaa.

Gadana, Galdanai - xada[illegible] 1933 ondo kolxoozoigoo gu[illegible] ba nahatai nege yniee xulga[illegible] laza edihen baina.

Iigeze, socialiis zeeriiiji yr[illegible] şede tus kolxoozoi pravl[illegible] ni xadaa jamarşji xemzee ab[illegible] gyi baina.

XURSA—NIYDEN.

Avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyyd

(TYGESXEL. Exinь negedexi niuurta)

bolbol avtonoomno respyyblikenyydei aradai azaxuin plaanuudiiji ba biydzeedyydiiji bataldag baina. Azyiledberi, xydee azaxui ba xudaldaanai xabaata, respyblikaanska udxaşanartai predprijaatinuudai xytelberi—tedenei garta. Avtonoomno respyyblikenyydei gyrenei zasagai deede oorganuud bolbol Sojuuzai gy, ali Sojuuzna respyyblikiin oorganuudai medelde baigaa, predprijaatinuudai baidaliiji, gazar, needre, oi modo ba uhiiji xereglexe jabadaliiji xinan xaradag baina.

Aradai gegeerel, kylьtyyrne baiguulalta, sociaalьna xangalga, aradai elyyriiji saxilga gexeşelen, xyn zonoi yder byriiin azabaidalai intereesyydtei byri jixe dairaldadag, tede xydelmerinyydiiji erxilxe azal jabuulgiin yrgen pooli xadaa avtonoomno respyyblikenyydei gyrenei zasagai deede oorganuudai urda neegdenxei. Foormooroo nacionaalьna, udxaaraa socialiis kylьtyyriin saaşanxi badaralta tuxai anxaral—ASSR-ei Verxoovno Soveedyydei anxaralai ceentrte baixa baina.

Yşee 1920 ondo, nyxer Staalin bolbol „Soveed Avtonoomi xadaa, okrainanuudiiji centraalьna Rossiitoi negedxexe ton reaalьna, ton todorxoi foormo myn“ geze zaahan baina. Tiixede Staalin bolbol, nacionaalьna okrainanuudta Soveed zasagai ilaxa ilalta, tedeenei Centraalьna Rossiitoi negen byxeli gyren bolhon barisaatai baixa jabadal xadaa, „niutagai hurguulinuudiiji yrgeer emxidxengyigeer, syyd, administraaca, zasagai oorganuud ba busadiiji baiguulangyigeer, xyn zonoi zanşal baidal ba xelenyydiiji medexe xynyydgyigeer şadagdaxagyi“ geze zaahan baigaa. Soveed zasagai 20 zilei torşo soo, ene xeregte ugaa jixe amzaltanuud tuilagdaa.

Staalinska tabanzilnyyd bolbol nacionaalьna respyyblikenyydei şaraiji yndeheerenь xubilgaa. Xysete indystriaalьna oçaaguud baiguulagdaa, kolxoozuud ba sovxoozuud bolbol xydee azalda gynzegii erjelte xee. Rossiisko federaaciin avtonoomno respyyblikenyydhee nege xediiji abaad yzeje. RSFSR-ei byxii tomo azyiledberiiiji 1930 onoixitoi zişeeleed yzebel, 1936 ondo 7,5 daxin urgahan baina. Tiixede, ene sagai torşo soo, nacionaalьna respyyblikenyydei urgalta gebel: Jakuutska ASSR-te—14,9 daxin, Ydmyyrske ASSR-te—11,9 daxin, Kabardiina-Balkaarska ASSR-te—59,6 daxin, Buriaad-Mongol ASSR-te—12,2 daxin, Seevero-Osetiinske ASSR-te —16,7 daxin bolno.

Nacionaalьna respyyblikenyydte gansal azaxui bişe, myn kylьtyyre xadaa, tyrgen urgaza baina.

Nacionaalьna respyyblikenyyd ba ooblastinuudta xydelmerişen angiiin, kolxoozno tariaaşanai, soveed inteligeenciin gaixamşag kaadranuud niutagai xynyydhee urgaa. Tedeenei erximyydenь, Sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydei deputaaduudta kandidaaduud bolgon debzyylegdee.

Xeden avtonoomno respyyblikenyydei xytelberide şurgan orood baihanaa eliryylegdehen, faşiizmiin trockiistsko-buxaarinska ba byrzyaazna-nacionaliis xylehenşed baga bişeer xorololgo xehen baina. Xorololgiin xoişolonguudiiji usadxalga, revoliycioonno heremzee byxii xemzeegeer deeşelyylge—ede zorilgonuud bolbol nacionaalьna respyyblikenyydte ugaa şuxala baina.

Avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydei deputaaduudta debzyylegdehen, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi kandidaaduud bolbol aradai dundahaa garhan, Staalinska Konstituuciin naran doro halbarhan xynyyd myn. Ede xadaa—partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyyd, manai exe oronoi patriooduud myn. Tedener bolbol azalşan oloniitede oiroxon, tedener bolbol byxii daisadta esergyysen esestenь xyrter temesexe ba Leenin—Staalinai xeregei tylee esestee xyrter temesexeer belen baina.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

Адрес редакции: гор. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: отв. редактора 3—44, отв. секретаря 3—23, сельхозотдел 7—55 и промотдел 5—07.

NAYA-ai tipograafi. Glavliit 287.